

Växjö
kommun

Internbudget 2024,

Arbete och välfärd

Innehållsförteckning

Ordförandes inledning.....	3
Omvärldsanalys	4
Nämndens uppdrag och ansvar	12
Huvudprocesser - mål och uppdrag.....	13
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad	13
Utbilda för ett livslångt lärande.....	16
Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd	17
Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv	18
Möjliggöra en aktiv fritid	23
Styra och stödja för en hållbar utveckling.....	25
Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	25
Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	26
Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt	26
Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	26
Personalpolitisk inriktning.....	27
Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	27
Växjö kommun har friska medarbetare.....	28
Ekonomi	29
Driftbudget exkl kapitalkostnader	29
Driftbudget kapitalkostnader	30
Investeringsbudget.....	30
Finanspolitisk inriktning	31

Ordförandes inledning

I de verksamheter som nämnden bedriver ska vi ge rätt stöd i rätt tid, till de människor som söker oss. Detta kräver flexibla medarbetare och en lyhördhet, men också ett handlingsutrymme i den profession man har.

För att stärka resurserna till den generella välfärden krävs att den som kan jobba också gör det. För att det ska bli verklighet krävs ett att den enskilde tar ansvar, men också att kommunen möter upp med de delar som man kan för att underlätta vägen till egen försörjning.

Återigen är stort fokus på tidiga insatser. Arbetet med "Barnens bästa" fortsätter och utvecklas. Det brottsförebyggande arbetet förstärks med mer resurser och vi fördjupar samarbetet med bland annat poliser med metoder som SIG och SSPF.

Vi ska fortsätta stärka den sociala tryggheten och minska utsattheten. För att göra det behöver vi våga se de utmaningar som finns, prioritera om och ge människor en tryggare plattform att satsa ifrån. Civilsamhället gör idag ovärderliga insatser och är en mycket viktig medspelare till kommunen och nämnden. Vi ser med glädje att vi i denna budget lyckas fördjupa samarbetet bland annat genom en satsning på IOP.

Den absolut viktigaste faktorn för att göra skillnad för människor som söker hjälp är personalen. Med fortsatt satsning på det sociala arbetet och en stor tillit till personalen skapas förutsättningar för förändring för den enskilde.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet kommer i och med denna budget fortsätta sätta människan i fokus och det ges förutsättningar för att skapa ett Växjö som håller ihop och som utjämnar ojämlikheter.

Martin Edberg
Ordförande

Omvärldsanalys

Växjö kommun står inför förändringar och händelser globalt, nationellt och regionalt som på olika sätt kan förväntas påverka nämndens verksamhet. Globalisering, demografi, kriminalitet, klimat, teknik och individualisering är övergripande områden där förändringar påverkar människor och samhället. Utgångspunkten i omvärldsanalysen är trender och utmaningar i spår av dessa megatrender som kan förväntas ha en påverkan på nämndens verksamhet. Trender och utmaningar i Växjö kommuns omvärldsanalys, Växjö kommuns hållbarhetsprogram Hållbara Växjö 2030 och Sveriges Kommuner och Regioners (SKRs) omvärldsanalys med trender fram mot år 2030 har använts som underlag i internbudgetarbetet.

Ekonomi och arbetsmarknad

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur. De främsta skälen till konjunkturläget är hög inflation, högre räntor och en vikande omvärldsefterfrågan. (Finansdepartementet, 2023-08-24) Flera indikatorer pekar på en tydlig avmattning och att lågkonjunkturen fördjupas under prognosperioden 2023-2025. Arbetsmarknaden, som länge var motståndskraftig, börjar ge vika när varslen och arbetslösheten ökar samtidigt som antalet lediga platser minskar. I Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator under hösten 2023 är arbetsgivarna lika pessimistiska som i samband med finanskrisen hösten 2008.

Sysselsättningstillväxten bedöms vara svag under 2024 för att därefter successivt öka något under 2025. De inskrivna arbetslösa som har lämnat för arbete är framför allt personer som har minst en avslutad gymnasial utbildning, vilket visar att en fullföljd gymnasieutbildning fortsatt är den enskilt viktigaste faktorn för att varaktigt etablera sig på svensk arbetsmarknad.

I takt med att arbetslösheten väntas öka under prognosperioden bedöms även antalet långtidsarbetslösa stiga. Vid slutet av 2025 bedöms antalet långtidsarbetslösa ha ökat till en högre nivå än före pandemin. Ökningen bedöms främst ske bland personer med svag konkurrensförmåga, exempelvis personer med kort utbildning. Utmaningarna är särskilt stora för arbetslösa som varit utan arbete i två år eller mer.

Lågkonjunkturen bedöms leda till att de strukturella problemen med obalanser på arbetsmarknaden riskerar att öka under de kommande åren. De som redan tidigare hade svårt att etablera sig på arbetsmarknaden får det nu ännu svårare när lågkonjunkturen fördjupas. Det blir därför centralt att underlätta samt att motivera och vägleda fler till utbildning som leder till arbete. Det kan också handla om att geografiskt bredda sitt sökområde till områden på arbetsmarknaden där utbudet inte är tillräckligt för att tillgodose efterfrågan. För att motverka ett ökat inflöde i långtidsarbetslöshet handlar det i stor uträkning om att sätta in rätt insats i rätt tid. (Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2023*)

Enligt Socialstyrelsen minskar antalet personer med ekonomiskt bistånd i Sverige, men andelen med långvarigt bistånd ökar. Av samtliga barn i biståndshushåll under 2021 levde drygt 43 procent i ett hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd. Det vanligaste är att ett biståndshushåll med barn består av en ensamstående kvinna med barn. Den vanligaste anledningen till att biståndsmottagare inte kan försörja sig är arbetslöshet. Personer med långvarigt bistånd kan utöver stöd

till arbete även ha behov av andra typer av stöd. I det arbetet poängterar Socialstyrelsen vikten av att väga in lokala förutsättningar och behov för att förebygga och motverka långvarigt biståndsmottagande. Vidare är män och kvinnor som är biståndsmottagare i större utsträckning utsatta för våld än män och kvinnor som inte har mottagit ekonomiskt bistånd. Manliga biståndsmottagare är mer utsatta för våld än kvinnliga biståndsmottagare. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg*, 2023) Riksnormen inom försörjningsstödet fastställs årligen och grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar samt på regeringens prognos för konsumentprisindex (KPI) för innevarande år. Enligt 4 kap. 3 § socialtjänstlagen (SoL) ska riksnormen täcka skäliga kostnader för utgiftsposterna livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon. Regeringen har beslutat att samtliga delposter i riksnormen räknas upp med 8,7 procent för år 2024.

Demografi och kompetensförsörjning

De närmaste tio åren ökar andelen äldre över 80 år med nästan 50 procent, vilket är en positiv utveckling samtidigt som det också innebär att behovet av vård och omsorg ökar. Samtidigt ökar personer i arbetsför ålder med endast 4 procent, vilket enligt SKR medför att tillgången på arbetskraft inte räcker till. Trenden åldrande befolkning innebär att andelen sysselsatta minskar, samtidigt som den andel kommunen ska erbjuda tjänster inom välfärd och service till ökar, vilket leder till ett kostnadstryck på kommuner och ett ökat behov av kompetensförsörjning (SKR, *Personal- och kompetensförsörjning*, 2023-11-27).

Enligt Socialstyrelsen är kompetensförsörjningen inom socialtjänsten stabil, men det kvarstår utmaningar att behålla och rekrytera personal (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg*, 2023). I Växjö kommun är dock andelen handläggare med socionomutbildning och såväl minst ett, tre respektive fem års erfarenhet av barnutredningar, högre i jämförelse med referensgruppen större stad (Kolada, 2023).

Kriget i Ukraina

Kriget i Ukraina fortsätter och EU har förlängt det tillfälliga skyddet enligt massflyktsdirektivet fram till den 4 mars 2025. Därefter löper skyddet ut eftersom det som högst kan gälla i tre år. Det tillfälliga skyddet syftar bland annat till att avlasta de ordinarie asylsystemen. Enligt Migrationsverket antas det stora flertalet personer från Ukraina ansöka om uppehållstillstånd i Sverige när det tillfälliga skyddet löper ut. I Sverige beräknas antalet asylsökande från Ukraina till cirka 13 000 sökande under 2024. (Migrationsverket, *Verksamhets- och utgiftsprognos*, 2023). Sedan den 1 juli 2022 ansvarar kommunerna för att ordna boende för personer med tillfälligt skydd efter anvisning från Migrationsverket.

Ny socialtjänstlag

För att socialtjänsten ska kunna möta nutida samhällsutmaningar med träffsäkra insatser och en effektiv resursanvändning har regeringen fattat beslut om att SoL och socialtjänsten ska reformeras. Under 2024 ska en ny socialtjänstlag presenteras och arbetet påbörjas för omställningen. I utredningen om den nya lagen föreslås som grund att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande och vara lätt tillgänglig, ha en mer aktiv roll i samhällsplaneringen och planera för sina insatser till enskilda, vara kunskapsbaserad och att insatser ska kunna ges utan föregående individuell bi-

ståndsprövning. Detta betyder att förvaltningen behöver fortsätta utveckla verksamheten inom dessa områden. Den nya lagen väntas träda i kraft sommaren 2025. (SOU 2020:47; Socialdepartementet, *Regeringen banar väg för ny socialtjänstlag*, 2023-09-15).

Inriktningen på en lätt tillgänglig socialtjänst ligger i linje med förvaltningens teambaserade förhållningssätt. Visionen med det teambaserat förhållningssättet är att invånarna i Växjö kommun möter en socialtjänst som är sammanhållen, tillgänglig och formad efter individens behov.

Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning

Socialstyrelsen beskriver i sin lägesrapport för insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning att antalet personer med insatser ökat under flera år, även när hänsyn har tagits till befolkningsökningen. Antalet insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som beviljas till dessa personer har tidigare ökat, men analyser för 2023 visar att trenden nu är bruten. Det är framför allt korttidsvistelse, kontaktperson och ledsagarservice som minskar. Orsakerna är flera, t.ex. rättspraxis, rekryteringssvårigheter och svårigheter att matcha individuella behov med befintligt utbud. Även omfattningen av insatserna minskar. Alla insatser enligt LSS minskar dock inte. Framför allt boende för vuxna och daglig verksamhet fortsätter att öka. Att behoven ökar kan bero på att vissa funktionsnedsättningar ökar. Det kan dock inte uteslutas att en bidragande orsak är minskat stöd i hemmet samt minskat stöd på arbetsmarknaden, t.ex. i form av lönebidrag.

Personer med insatser enligt LSS har redan vid 24 års ålder en sämre munhälsa jämfört med övriga befolkningen. De särskilda tandvårdsstöden som riktar sig till målgruppen har effekt, men når inte alla. Personer med insatser enligt SoL och personer inom socialpsykiatri genomgår basundersökningar i tandvården i mindre utsträckning än personer med LSS-insatser och befolkningen i övrigt. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning*, 2023)

Individ- och familjeomsorg

Vad gäller anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa framträder, i Socialstyrelsens senaste lägesrapport inom individ- och familjeomsorgen, några nya områden och tendenser av vad som anmäls, t.ex. kränkningar och brottsliga handlingar i sociala medier. I undersökningar framkommer också att många flickor uppger att de har blivit utsatta för sexuella kränkningar och våld. Vissa grupper löper högre risk än andra att utsättas för sexuella övergrepp, bland annat barn och unga som är placerade i familjehem eller HVB, liksom barn och unga som lever i områden med socioekonomiska utmaningar.

Kvinnor och flickor är särskilt utsatta för olika typer av sexuellt våld. Under pandemin var kvinnor i synnerhet mer utsatta för psykiskt våld såsom kränkningar, hån och nedvärderingar, samt annat våld som digitalt våld och sex utan samtycke. Det finns också tecken på att fler våldsutövande män söker hjälp. Våldet beskrivs i dessa fall i 93 procent av fallen vara riktat mot en partner och i 23 procent av fallen vara riktat mot barn.

Bristen på bostäder är fortsatt påtaglig i landet. Bristen påverkar ofta de grupper som av olika skäl har en svag ställning på bostadsmarknaden, t.ex. personer som är nya på bostadsmarknaden och hushåll med svag ekonomi. Under 2022 var andelen barn som berördes av en genomförd av-

hysning den högsta sedan 2011. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg*, 2023)

Stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende

Under hösten 2023 beslutade regeringen om propositionen *Stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende*. Förslagen ska stärka tryggheten och säkerheten för de som vistas på skyddat boende. Bland annat föreslås att skyddat boende ska regleras som en boendeinsats enligt SoL. Även barns rättigheter ska stärkas. Medföljande barn ska bedömas individuellt och få ett eget beslut om insatsen, i stället för att bara ses som medföljande till den vuxne som flytt till det skyddade boendet. Bland annat stärks också skyddet mot umgänge med en våldsam förälder, liksom barns tillgång till skola och hälso- och sjukvård under vistelsen i boendet.

I propositionen föreslås att det ska införas krav på tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att driva skyddade boenden. Därmed stärks skyddet mot oseriösa aktörer och välfärdsbrottslighet inom området. Med förslagen stärks också förutsättningarna för att skyddade boenden ska kunna tillgodose särskilda behov hos våldsutsatta, t.ex. på grund av funktionsnedsättningar eller hedersrelaterat våld och förtryck. Ändringarna föreslås träda i kraft 1 april 2024. (Socialdepartementet, *Proposition från regeringen stärker rättigheterna för barn och vuxna i skyddat boende*, 2023-10-26; prop. 2023/24:31)

I början av 2023 gjorde förvaltningen arbete och välfärd en analys av vad förändringarna kan komma att innebära för verksamheten. Bedömningen är att nämnden redan uppfyller de krav som följer av förslaget om att reglera skyddat boende som en boendeinsats enligt SoL. Förändringarna som avser medföljande barn ställer dock krav på ett förändrat arbetssätt och nya rutiner. Det ställer höga krav på samverkan och föranleder behov av en förtydligad ansvarsfördelning inom förvaltningen. Samtidigt innebär några förslag en förenkling i handläggningen av berörda insatser till medföljande barn. Enligt nämndens ramavtal för skyddade boenden gäller att om det under avtalstiden införs bestämmelse om att skyddat boende ska vara tillståndspliktiga ska utföraren inneha tillstånd från IVO. Redan idag ställs krav på verksamheten och insatsens innehåll utifrån kravspecifikationen i upphandlingen. Förslaget om tillståndsplikt för skyddade boenden innebär således en förstärkt kvalitetssäkring. (Dnr. NAV 2023-00023)

Jämställdhet i socialtjänsten

Ett av förslagen i utredningen om den nya socialtjänstlagen är att socialtjänsten ska främja såväl jämlika som *jämställda* levnadsvillkor. I en kunskapsöversikt av SKR beskrivs att normer och, ibland omedvetna, föreställningar om kön kan orsaka omotiverade skillnader i bemötande, bedömningar och beslut om insatser för olika människor. I översikten framgår bland annat att kvinnor som söker ekonomiskt bistånd har större sannolikhet att få ansökan beviljad än män. Inom missbruk- och beroendevården bedöms ensamstående pappors bruk av alkohol som mer allvarligt än det hos män som är sammanboende med barn. Inom den sociala barn- och ungdomsvården visar studier att mammors föräldraförmåga utreds och bedöms utifrån fler aspekter än pappors.

Övergripande tycks traditionella föreställningar om kvinnor som passiva, hjälpsökande omsorgsgivare och män som aktiva, självständiga familjeförsörjare vara de mest framträdande. Att kvinnor och män, flickor och pojkar, bemöts och bedöms utifrån könsstereotypa normer och föreställ-

ningar drabbar såväl kvinnor som män negativt, men på olika sätt. Det försvårar socialtjänstens uppdrag att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser och främja jämställda och jämlika levnadsvillkor. Ytterst är det en fråga om hur insatser styrs av kön eller utifrån den enskildes behov. För att uppnå både mer jämlika och jämställda levnadsvillkor krävs därför kunskap och en hög grad av medvetenhet om att och hur könsstereotypa normer och föreställningar påverkar socialtjänstens arbete. (SKR, *Ojämställdhet i socialtjänsten*, 2023)

Samsjuklighetsutredningen

Inom Kronobergs län berörs den kommunala och regionala missbruksvården av två omfattande omställningar de kommande åren. Dels omställningen till god och nära vård nära Kronobergaren, dels samsjuklighetsutredningens förslag att samla hela ansvaret för vård och behandling inom beroendevården till hälso- och sjukvården samt förtydliga socialtjänstens ansvar för sociala stödinsatser. Samsjuklighetsutredningen lämnar förslag på förbättrad vård till personer med samsjuklighet i form av både ett skadligt bruk eller beroende och psykisk sjukdom. Förslagen handlar bland annat om hur ansvaret för vård och behandling av skadligt bruk och beroende kan samlas hos en och samma huvudman. Utredningen föreslår bland annat att all behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård samt att socialtjänstens ansvar för personer med skadligt bruk och beroende förtydligas och fokuseras på fyra huvudsakliga områden – uppsökande verksamhet, information om och förmedling till samhällets stöd och annat förebyggande arbete, sociala stödinsatser, stöd till anhöriga och insatser för barn och unga. Samsjuklighetsutredningens slutbetänkande lämnades över till regeringen under 2023.

Förändringar för god vård för barn och unga i samhällsvård

Utredningen *Barn och unga i samhällsvård* överlämnades till regeringen under hösten 2023 och innehåller flera förslag på hur barn och unga i samhällsvård ska garanteras trygghet, säkerhet och en i övrigt god vård (SOU 2023:66). Bakgrunden är att vården för placerade barn och unga omfattar några av samhällets mest ingripande åtgärder. De barn och unga som placeras är på många sätt utsatta samtidigt som de har samma rättigheter till utveckling, utbildning och hälsa som andra barn och unga.

Utredningen föreslår bland annat att termen samhällsvård införs i SoL som gemensam benämning för vård av barn och unga i olika boendeformer. En ny nationell struktur för uppföljning av samhällets vård ska göra det möjligt att lokalt och nationellt följa vårdens kvalitet, att få underlag till analys och bedömning av dagsläge och utveckling över tid samt att ta fram underlag till styrning, ledning och förbättringsarbete.

För att förtydliga socialnämndens skyldigheter när det gäller vårdens innehåll föreslår utredningen en bestämmelse i SoL som tydligare och mer sammanhängande reglerar för god kvalitet i vården. Bland annat ska barnet ges råd, stöd och hjälp utöver det som ges genom placeringen. Nämnden ska så långt som möjligt tillgodose barnets behov av stöd i kontakt och umgänge med föräldrar, syskon och andra närstående. Bestämmelsen överbryggas de olika förväntningarna som finns idag på innehållet i familjehemsvård respektive institutionsvård.

Vidare föreslår utredningen ett förtydligande i lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) där det framgår att nämnden under vårdtiden har samma ansvar som vårdnadshava-

ren annars har. I SoL föreslås tydligare regler som innebär att barn i samhällsvård ska få en särskilt utsedd barn- och ungdomshandläggare. Det föreslås också införas nya bestämmelser om att socialnämnden ska besluta om var barn och unga under 21 år ska vistas under vårdtiden. Vad gäller vård i hemmet enligt LVU föreslås bland annat att placeringsformen ska ingå i samhällsvården för barn och unga och att det därmed ställs samma krav på vård i hemmet som för andra placeringsformer.

Även när det gäller socialnämndens ansvar att noga följa vården föreslås att reglerna i SoL ska bli tydligare. Socialnämnden ska särskilt uppmärksamma barnets hälsa, utbildning, utveckling, beteende och sociala relationer samt eventuell utsatthet för våld. Socialnämnden ska verka för att vårdnadshavare får stöd under placeringstiden, främst för att främja kontakten och umgänget med barnet. De överväganden av vården som socialnämnden ska göra föreslås också få ett tydligare innehåll.

Vad gäller familjehem föreslås bland annat att det införs en enhetlig definition av olika typer av familjehem. Vidare föreslås att det införs krav på tillstånd för familjehem och att det i SoL görs ändringar som syftar till ett ökat användande av nätverkshem samt tydligare reglering av stöd till familjehem. Med förslaget om tillståndskrav för familjehem möjliggörs att det upprättas ett register över tillgängliga familjehem. Syftet med förslaget om ett register är att ge socialnämnderna bättre förutsättningar att finna lämpliga familjehem.

För stärkt kvalitet i HVB och stödboende föreslås bland annat att socialnämnden endast ska få placera barn och unga under 21 år i HVB om det kan antas att barnets eller den unges behov av vård bäst kan tillgodoses där. Vid inskrivning i HVB och stödboende ska föreståndare göra en lämplighetsbedömning. Vidare föreslås att det införs en ny bestämmelse i SoL som reglerar kompetensen hos föreståndare och övrig personal.

För att säkerställa tillgång till jämlik hälso- och sjukvård och tandvård hos barn och unga i samhällsvård föreslås flera ändringar i relevanta lagar och bland annat utökad samverkan mellan olika aktörer. Likaså föreslås ändringar och utvecklingsarbete för att säkerställa en väl fungerande skolgång för barn och unga i samhällsvård.

Med anledning av att placeringar ofta avslutas i samband med 18-årsdagen, trots att det ofta finns ett stort stödbehov, föreslås socialnämnden få en skyldighet att pröva behovet av fortsatt vård inför att den unge fyller 18 år. Socialnämnden ska informera den enskilde om dennes fortsatta rätt till vård- och stödinsatser samt erbjuda barn och vårdnadshavare råd och stöd i samband med att vården upphör.

Förslagen om ändringar i SoL och LVU, liksom bestämmelserna om kompetenskrav för föreståndare och personal i HVB och stödboende, föreslås träda i kraft den 1 november 2025. Bestämmelserna som rör tillståndprocessen för familjehem föreslås träda i kraft den 1 september 2026. (SOU 2023:66)

Stärkt barnrättsperspektiv i LVU

För att stärka barnperspektivet och skyddet för barn och unga som vårdas enligt LVU, har regeringen under hösten 2023 beslutat att tillsätta en ny utredning. I uppdraget ingår att utreda skarpare och tydligare lagstiftning till skydd för barnet vid umgänge och vid vårdens upphörande.

Regeringen avser exempelvis skärpa kraven på att följa upp familjer när barn återvänder efter en placering och att införa obligatoriska drogtestar i de fall som missbruk har varit en grund för placering. Mot bakgrund av ett ökat våldskapital i lägre åldrar ser regeringen också behov av att se över grunderna för vård enligt LVU, t.ex. förutsättningarna för att skydda barn med nära koppling till organiserad eller annan allvarlig brottslighet. Uppdraget ska redovisas i augusti 2025. (Socialdepartementet, *Stärkt barnrättsperspektiv i LVU*, 2023-09-29)

Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden

Brottsligheten är ett allvarligt samhällsproblem och att motverka den är en angelägen samhällsutmaning. Inte minst är samhällsutvecklingen där allt yngre barn och unga utnyttjas i rekrytering till kriminella nätverk en utmaning. Det brottsförebyggande arbetet behöver mot denna bakgrund ytterligare prioriteras där socialtjänsten är en betydande aktör i det arbetet. Regeringskansliet föreslår därför bestämmelser för att tydliggöra socialtjänstens brottsförebyggande ansvar där tidiga insatser för att förebygga brottslighet är centralt. De många faktorer som på olika sätt påverkar människors benägenhet att begå brott, liksom tillfällena att begå brott, gör att det brottsförebyggande arbetet spänner över en mängd olika områden och kan omfatta åtgärder av varierande slag. Det rör individer och grupper och på ett övergripande plan också samhällsplanering. (Socialdepartementet, *Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden*, 2023-12-04)

Barn och unga i kriminella nätverk

Barn och ungas delaktighet i kriminella nätverk är en utmaning för rättsväsendets arbete mot organiserad brottslighet och utgör ett betydande samhällsproblem. I det Brottsförebyggande rådets (BRÅ) studie om barn och unga i kriminella nätverk framgår det att involvering i kriminella nätverk inte är den samma som att vara delaktig i kriminella ungdomsgång. Ungdomsgängen består ofta av jämnåriga kompisar som begår brott tillsammans, medan de kriminella nätverken är hierarkiskt styrda, beroende av utvecklade kontaktnät och har tillgång till illegala varor.

Det vanligast förekommande är att barn rekryterar andra barn till kriminella nätverk, oftast pojkar i övre tonåren (15–20 år) involverar ett något yngre barn (i åldern 12–15 år). Inflödet av barn och unga drivs fram inom narkotikadistributionskedjor, där en kontinuerlig nyrekrytering är en del av affärsmodellen. En förutsättning för att de något äldre tonåringarna ska kunna "göra karriär" inom nätverken är att de rekryterar yngre barn som springpojkar. Det innebär att de flesta som återfinns i nätverkens lägre skikt ägnar sig åt rekrytering. De barn som rekryteras som "yngre" är således inte "en svans" till nätverken, utan ingår i själva nätverksstrukturen. Genom inflödet av nya barn och unga växer såväl nätverken som narkotikadistributionskedjan. Det är ofta svårt att lämna ett kriminellt nätverk då utträden ofta är hårt reglerade.

Det är vanligt att nätverksinvolverade barn och ungas kontaktnät byggs ut, och att exploateringen fortsätter, i samband med att barn och unga inkapaciteras eller placeras. En åtgärd kan därför vara att begränsa tillgång till mobiltelefon eller annan kommunikationsteknik för att motverka att kriminaliteten fördjupas, och för att utträden från nätverk ska bli ett möjligt alternativ.

Avhopparsinsatser för barn och unga bör erbjudas i högre utsträckning än idag. När äldre häktas, avlider, lagförs, placeras eller flyttar till ett annat land kan möjligheten att kontrollera de yngre försvagas. Det kan därför finnas skäl för aktörer på lokal nivå att, i högre utsträckning än i dag,

utveckla en beredskap för dessa tillfällen. (Brottsförebyggande rådet, *Barn och unga i kriminella nätverk - en studie av inträde, brott, villkor och utträde*, 2023)

Regeringsförslag för att bekämpa ungdomsbrottsligheten

Allt fler barn och unga hamnar i kriminalitet och regeringen föreslår därför en rad förslag för att bekämpa ungdomsbrottsligheten. Regeringen avser att utreda möjligheten till fotboja för unga som vårdas i hemmet på grund av brottslighet eller koppling till grov kriminalitet. Syftet är att se om fotboja kan användas för att säkerställa att barn och unga undviker kriminella miljöer och istället befinner sig i skolan, i hemmet eller genomför eventuella behandlingsinsatser.

En höjd säkerhet på SiS särskilda ungdomshem utreds med förslag om reglering som ska träda i kraft under sommaren 2024. Förslaget innebär utökade befogenheter genom att bland annat ha möjlighet att låsa boenderum eller en hel avdelning för att förhindra upplopp.

Alla barn och unga som är i behov av placering ska kunna placeras. För att möjliggöra för SiS att kunna ta emot de individer som behöver en placering föreslår regeringen att myndigheten ska ta fram en konkret plan för hur antalet platser ska öka. Det har även gjorts en familjehemssatsning för att stärka tillgången till familjehem och förbättra förutsättningarna för fler förstärkta familjehem. Regeringen föreslår även att på sikt kunna placera tungt kriminella ungdomar från SiS till särskilda ungdomsfängelser.

Ett pilotprojekt planeras till våren 2024 med syfte att stötta socialtjänsten i särskilt utsatta kommuner där förstärkningsteam ska bidra till att motverka att fler barn och unga dras in i kriminalitet.

För att motverka att barn och unga hamnar i grov kriminalitet med koppling till kriminella nätverk ger regeringen flera myndigheter i uppdrag att inrätta en ny effektiv samverkansstruktur för arbetet med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott, i miljöer kopplade till organiserad brottslighet. Strukturen ska finnas på nationell, regional och lokal nivå och ledas av ett nationellt råd. (Justitiedepartementet och Socialdepartementet, *Regeringen tar ett helhetsgrepp om ungdomsbrottsligheten*, 2023-11-21)

Nämndens uppdrag och ansvar

Nämnden för arbete och välfärd ansvarar för områdena arbetsmarknad och sysselsättning, försörjningsstöd, vuxenutbildning, integration, flyktingmottagning inklusive ensamkommande flyktingungdomar, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, familjerätt och budget- och skuldrådgivning.

I Växjö kommun ska alla ha en ekonomisk och social trygghet där arbete och sysselsättning är viktiga förutsättningar. För att nå detta ska kommuninvånare ges goda förutsättningar till arbete, vuxenutbildning och social trygghet. Förebyggande arbete, samverkanslösningar och regionala nätverk samt samverkan med andra aktörer i samhället är viktigt för att genomföra nämndens uppdrag. Nämndens uppgifter utförs av förvaltningen arbete och välfärd.

De huvudsakliga lagarna som styr nämndens ansvarsområden är socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt skollagen.

Nämnden för arbete och välfärds arbetsutskott bereder och lägger fram förslag i de ärenden avseende kommungemensam verksamhet som ska behandlas av nämnden, om inte uppgiften att bereda ärendena tilldelats individutskottet. Arbetsutskottet utarbetar förslag till budget och verksamhetsplan för nämndens verksamhetsområde samt fullgör de uppdrag i övrigt som nämnden tilldelar arbetsutskottet.

Nämnden för arbete och välfärds individutskott beslutar i vissa frågor om vård- och behandling, ekonomiskt- eller annan form av bistånd enligt SoL, LVU, LVM, LSS och föräldrabalken. Individutskottet bereder frågor i familjerättsärenden, där nämnden för arbete och välfärd är beslutande samt fullgör de uppdrag i övrigt som nämnden tilldelar individutskottet.

Huvudprocesser - mål och uppdrag

Växjö kommun arbetar i processer utifrån den service vi tillhandahåller invånare, företag och besökare. Väl definierade arbetsflöden borgar för en hög kvalitet och effektivitet i verksamheten. Varje process har riktningsmål som utvärderas i samband med bokslut. Målen utvärderas med de av KF definierade nyckeltalen för resultat och kvalitet samt kostnadseffektivitet.

För att fördjupa och bredda den interna styrningen och uppföljningen av nämndens verksamhet kan nämnden komplettera med egna nyckeltal. Dessa nämndspecifika nyckeltal fungerar dock inte som indikatorer för målpuppfyllelse.

Symbolförklaring

- KF** Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av kommunfullmäktige
- N/S** Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av nämnd/styrelse
- R/K** Nyckeltalet mäter resultat/kvalitet
- E** Nyckeltalet mäter effektivitet

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Strategisk inriktning

Hela vår gemensamma välfärd bygger på att alla människor bidrar efter förmåga och målet ska vara full sysselsättning. Den som inte har ett arbete ska mötas av en tydlig förväntan och ges förutsättningar för att komma i sysselsättning. Alla som kan arbeta ska arbeta. Arbetsmarknadsinsatserna ska stärkas och bli fler för att personer ska gå från ekonomiskt bistånd till självförsörjning och makt över sina egna liv genom arbete eller ett eget företag. Växjö kommun behöver en bättre fungerande arbetsmarknad där fler inkluderas, hittar sin plats och där den enskilde kan växa som person. I företagen skapas viktiga arbetstillfällen och innovationer som tar oss längre fram i samhällsutvecklingen. Växjö kommun ska vara en bra och naturlig samarbetspartner för företagen.

För att ge Växjö kommuns invånare likvärdiga och jämställda möjligheter att utvecklas krävs ett fortsatt fokus på förebyggande arbete och en starkt samverkan med näringslivet, myndigheter och olika aktörer i samhället för att bryta socialt utanförskap och främja etablering på arbetsmarknaden. Nämnden för arbete och välfärd har en viktig roll genom att stötta och vägleda Växjöbor till en stegförflyttning mot arbetsmarknaden. Nämndens fokus på arbetsmarknadsinsatser

fortsätter. Insatser behövs på olika nivåer för att stärka individers omställningsförmåga och för att möjliggöra stegförflyttning till arbetsmarknaden för nämndens alla målgrupper.

Nämnden ska verka för en meningsfull vardag för den enskilde i samhället, i samverkan med civilsamhället, vilket omfattar såväl sysselsättning som hälsofrämjande insatser. Alla Växjöbor oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till delaktighet i samhället. Personer med funktionsnedsättning behöver ofta särskilda insatser för att komma in på arbetsmarknaden och därmed stärka sin självständighet. Genom att öka antalet praktikplatser kan mer göras för denna målgrupp.

Arbetsplatserna inom Växjö kommuns feriearbete är viktiga för ungdomars möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Sommarjobbsgarantin för ungdomar som infördes 2023 gäller fortsatt för att fler ungdomar ska ges möjlighet att få sommarjobb.

Vuxenutbildning med hög kvalitet är avgörande för att människor också ska kunna byta riktning i livet. Under året kommer vuxenutbildning att starta i kommunal regi.

I Växjö kommun gäller full sysselsättning

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Stärk vuxenutbildningens förutsättningar för att klara kompetensförsörjningen	Inom ram	Växande och inkluderande
	Öka antalet praktikplatser inom Växjö kommun och i näringslivet	Inom ram	Växande och inkluderande
	Fortsatt fokus på arbetsmarknadsinsatser	Inom ram	Växande och inkluderande

Be-slutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin-nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	2021	78	80	79		
	Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	2022	75 %	73 %	74		
 	Andel personer som är i en verksamhet relaterad till yrkesutbildningen 6 månader efter avslutad yrkesvux	Delår 2023			99		
 	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2022	41 %	48 %	44		

Be-slutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin-nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckl- ing över tid	Jämförelse större stad
	Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2022			545	↘	●
	Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv	2022			909	↗	●
	Kursdeltagare i komvux på grundläggande nivå som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	2022			82 %	↘	●
	Kursdeltagare i komvux på gymnasial nivå som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	2022			77 %	→	●

Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Öka service för kommunens företagare och invånare genom tidsatta handläggningstider	Inom ram	Växande och inkluderande

Be-slutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin-nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckl- ing över tid	Jämförelse större stad
	Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)	2022	36	72	57	↗	●

Vägen till jobb och etablering ska vara kort

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Starta vuxenutbildning i kommunal regi	Inom ram	Växande och inkluderande
	Ta fram en modell för att lägga ut SFI-undervisning på praktikplatser för att till exempel stödja inlärning/terminologi av facktermer och liknande	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande Tryggt och tillitsfullt Växande och inkluderande

Be-slutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin-nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
KF	Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	2022			-3	→	■
N/S R/K	Andel studerande som integrerar SFI med yrkesutbildning	2023			4	↘	■
N/S E	Kostnad svenska för invandrare, kr/inv	2022			81	↗	●
N/S	Kursdeltagare inom sfi som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	2022			49 %	↘	■
KF	Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	2022	48	34	42	→	●
KF	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	2021	4 %	5 %	5 %	→	●

Utbilda för ett livslångt lärande

Strategisk riktning

När alla människor, oavsett bakgrund, får möjlighet till en god utbildning utjämnas livschanser och vi lägger grunden för ett samhälle som håller ihop. Alla ska få den utbildning de har rätt till. Forskning pekar tydligt mot vikten av fullföljda studier, som är en stark skyddsfaktor medan skolmisslyckanden ökar risken för bland annat psykisk ohälsa samt utanförskap. Barn och ungas hälsa behöver tas på allvar och i det arbetet har skolan en avgörande roll. Nämnden för arbete och välfärds samverkan med skolan behöver fortsatt utvecklas, arbetet med skolsocionomer ska fördjupas. För att ge likvärdiga möjligheter att utvecklas och minska utanförskap krävs ett fortsatt fokus på förebyggande arbete och tidiga samordnade insatser i samverkan med utbildningsnämnden. Skolsociala team i grundskolan ska implementeras. Ett skolsocialt team är en grupp med personal från skolan och socialtjänsten som samverkar för trygghet och studiero och för att

öka elevernas närvaro i skolan. Genom deltagande i skolsociala team ges socialtjänsten förutsättningar att i ett tidigt skede arbeta tillitsskapande och förebyggande.

Hög skolnärvaro är avgörande för att elever ska utvecklas och nå kunskapsmålen. Förstärkning av insatser mot hög skolfrånvaro görs genom bland annat att fler elever kan ta del av återvändarskolan. Skolan ska bereda dem en möjlighet att komma tillbaka till skolan och fortsätta sin utbildning.

En slutförd gymnasieutbildning är en viktig förutsättning för möjligheten till varaktig etablering på arbetsmarknaden. Växjö kommuns vuxenutbildning har en betydande roll för flera stora samhällsutmaningar, från nyanländas etablering till individers möjligheter att byta yrke och kompetensförsörjning till arbetsliv. En vuxenutbildning med hög kvalitet är avgörande för att människor ska kunna byta riktning. Kvalitetssäkring av vuxenutbildning fortsätter. Särskilt prioriterat är fokus på att förbättra resultaten inom svenska för invandrare (sfi). Som ett komplement till utbildningsanordnarna inom vuxenutbildningen ska vuxenutbildning starta även i kommunal regi.

Nämnden för arbete och välfärd har ett uppdrag inom huvudprocessen. Nämndens övriga uppdrag ligger under avsnitten för huvudprocesserna *Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv* respektive *Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad*.

Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Fokus på att höja kvalitet och resultat inom svenska för invandrare (sfi)	Inom ram	Växande och inkluderande
	Utvärdera auktorisationsmodellen för vuxenutbildning	Inom ram	Växande och inkluderande

En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Strategisk riktning

I Växjö kommun ska alla kunna leva ett bra liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. De som behöver ett nytt boende ska kunna hitta en bostad, kommunala hyresrätter ska ha hyror som fler har råd att betala. Nämnden för arbete och välfärd ska verka för att minska effekterna av segregation och utjämna skillnader i livsvillkor.

Kommunen ska ta tillvara kraften till förändring som kommer från de som bor i en stadsdel, i ett mindre samhälle utanför staden eller på landsbygden. Kommunen kan göra mycket men inte allt. Civilsamhället ska mobiliseras och kommunens samverkan med civilsamhället ska utvecklas och öka.

Boendesegregation ska brytas genom att verka för att alla bostadsområden ska vara attraktiva och genom planering för blandade upplåtelseformer. Nämnden för arbete och välfärd ska medverka i samhällsplaneringen för att främja förutsättningar för goda levnadsvillkor och minska utanförskap. Nämnden ska förebygga utanförskap genom bostadssociala insatser på olika nivåer och för att barn och unga ska växa upp under trygga och goda förhållanden. En osäker boendesituation kan få negativa konsekvenser för barns fysiska och psykiska hälsa och skolgång. Det vräkningförebyggande arbetet ska fortsätta utvecklas. En arbetsgrupp med representation från hela förvaltningens områden har tillsatts för att höja kunskapen och utöka samverkan inom området för att medborgare i så stor utsträckning som möjligt ska få stöd i ett så tidigt skede som möjligt.

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering

Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt

Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Strategisk riktning

En stark välfärd med god omsorg är vägen till trygghet. Alla ska ha rätt till bra stöd och omvård-

nad. Kommunens invånare ska kunna förvänta sig en god omsorg. I samarbete med Region Kronoberg ska den nära vården utvecklas.

Missbruksvården i Växjö kommun ska ha hög kvalitet. Problematiken vid skadligt bruk och beroende är dock ofta sammansatt och insatser behöver samordnas för att möta individens hela situation. Det förebyggande arbetet för att färre ska hamna i missbruk ska utvecklas och insatser sättas in tidigt. Samsjuklighetsutredningen pekar på stora förändringar för socialtjänsten och hälso- och sjukvården, som påverkar verksamheten inom nämndens ansvarsområde. Nämnden för arbete och välfärd ska implementera integrerad, samordnad och behovsanpassad vårdkedja inom Kronobergs läns missbruksvård.

Ett tryggt boende är avgörande för att kunna göra något åt sina livsproblem. Modellen "Bostad först" ska implementeras i kommunen. Målgruppen för modellen är personer som är hemlösa, ofta i kombination med psykisk sjukdom och/eller andra problem. Modellen innebär bland annat att hemlösa personer uppmanas att själva definiera sina behov och mål. Personerna erbjuds sedan omedelbart, om de så önskar, ett eget boende.

Mäns våld mot kvinnor är så omfattande att det klassas som ett strukturellt samhällsproblem. Kvinnojourerna ska ha en självklar roll i det här arbetet. Arbetet med övergångsboenden för kvinnor som vill lämna destruktiva förhållanden fortsätter. Öppenvårdsinsatser för personer utsatta för våld i nära relation ska utvecklas.

Nämnden för arbete och välfärd ska fortsätta satsningar på att trygga hemmaplanslösningar genom att möta enskildas behov av insatser och stöd på hemmaplan.

För att ge likvärdiga möjligheter att utvecklas krävs ett fortsatt fokus på förebyggande arbete och förstärkt samverkan mellan olika aktörer. Särskilt prioriterat är att fortsätta stärka arbetet med tidiga och samordnade insatser för att förebygga utanförskap och öka tilliten i och till samhället. Att växa upp i ekonomisk utsatthet påverkar barns möjligheter inom en rad olika områden. Det är därför viktigt att minska antalet barn som växer upp i hushåll med ekonomiskt bistånd genom att möjliggöra stegförflyttning till arbetsmarknaden för föräldrarna.

Samverkan mellan polisen och kommunen är helt avgörande för att Växjö kommuns invånare ska känna sig trygga. Alla insatser som kan öka tryggheten ska övervägas och prioriteras. Växjö kommun ska stärka arbetet med tidiga insatser. Skolsocionomernas arbete med att involvera vårdnadshavare och tydliggöra deras roll i barnens skolgång ska stärkas. Förvaltningens skolsocionomer har samlats under en och samma enhet vilket innebär att förvaltningen har socialrådgivare och skolsocionomer för barn och deras omsorgsgivare under hela perioden - från graviditet, till nyfött barn, tills barnen går ur skolan. Socialrådgivare fortsätter ha kontakt med alla kommunala och privata förskolor och deltar på personalmöten samt föräldramöten för tidig upptäckt av behov av stöd. Arbetet med familjecentraler i Lamnhult och Braås ska intensifieras. Vid beslut om sociala insatser ska barnets bästa alltid vara avgörande.

Socialtjänsten är en viktig del av det svenska samhällets beredskap. Vid en eventuell krissituation ska ordinarie verksamheter fungera med god kvalitet samtidigt som det ska finnas beredskap för att nya målgrupper och behov kan uppstå. Det är därför prioriterat att säkra verksamheternas kontinuitet vid avbrott och kriser. Kunskapen och medvetenheten om verksamhetens krisbered-

skap och krishantering ska öka i syfte att vid behov kunna möta en allvarlig händelse och bidra till att minska konsekvenserna av det inträffade.

Stöd och avlastning till anhöriga är en viktig del av såväl det sociala som det förebyggande arbetet och behöver stärkas till fler målgrupper. Fältverksamheten ska fortsätta stärkas och de mobila teamen utvecklas för närvaro i fler kommundelar. Områdesteamens roll ska utvecklas och Tallgården ska fortsätta användas som mötesplats. Arbetet med den fria tiden för unga i Araby ska utvecklas.

I Växjö kommun ska alla barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning garanteras det stöd de har rätt till. En översyn av avgifter inom socialtjänsten och omsorgen ska genomföras i syfte att tillgängliggöra boendestödet.

Auktorisationsmodellen för anordnare som ska bedriva sysselsättningsverksamhet för personer med psykisk ohälsa ska avvecklas till förmån för att utveckla arbetet med idéburet offentligt partnerskap (IOP). Syftet är att skapa långsiktighet samtidigt som valfriheten för deltagare kvarstår, liksom en effektiv administration.

Nämnden ska verka för att främja strukturer för teambaserat förhållningssätt för att invånare i Växjö ska möta en socialtjänst som är sammanhållen, tillgänglig och formad efter individens behov. Nämnden ska under 2024 fortsätta utveckla verksamheten för att förbereda för omställning till den nya socialtjänstlag som väntas träda i kraft 2025.

Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er 2030
KF	Översyn av avgifter	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande
KF	Stärk skolsocionomernas arbete med vårdnadshavares roll i barnens skolgång	1 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Implementera integrerad, samordnad och behovsanpassad vårdkedja inom Kronobergs läns missbruksvård	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande Tryggt och tillitsfullt
N/S	Fortsatt satsning på trygga hemmaplanslösningar	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande Tryggt och tillitsfullt Växande och inkluderande
N/S	Utvärdera införandet av gemensam mottagning	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande
N/S	Utveckla det sociala arbetet och öka förtroendet för socialtjänsten	Inom ram	Tryggt och tillitsfullt Växande och inkluderande
N/S	Förbereda för nya socialtjänstlagen	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande Tryggt och tillitsfullt Växande och inkluderande
N/S	Stärka barnrättsarbetet	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande Tryggt och tillitsfullt Växande och inkluderande
N/S	Fortsätt arbetet med kontinuitetshantering och beredskap för kris	Inom ram	Tryggt och tillitsfullt

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er 2030
	Avveckla auktorisationsmodell inom området sysselsättning för att istället utveckla arbete med IOP	Inom ram	Tryggt och tillitsfullt

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	J ä m f ö r e l l s e s t ö r r e s t a d
-------------	-----------	--------	------------------------	-------------------	--------	---

	Brukarbedömning LSS helhet, andel %	2024				
 	Kostnad familje- och HVB-hem barn och unga, kr/inv 0-20 år	2022			3 752	
 	Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde	2023	96	94	95	
 	Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning för vuxna med missbruksproblem 21+, medelvärde	2023	36	47	43	
	Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	2023	15	18	17	

Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er 2030
	Intensifiera arbetet med familjecentraler i Lammhult och Braås	Inom ram	Växande och inkluderande
	Utveckla arbetet med den fria tiden för unga på Araby	1 mkr	Rättvist och ansvarstagande
	Fortsätt använda Tallgården som mötesplats	1 mkr	Rättvist och ansvarstagande
	Inför modellen bostad först	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande
	Utveckla öppenvårdsinsatser för personer utsatta för våld i nära relation	Inom ram	Tryggt och tillitsfullt
	Fortsatta insatser för att bryta ofrivillig ensamhet och minska psykisk ohälsa	Inom ram	Tryggt och tillitsfullt Växande och inkluderande

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	J ä m f ö r e k l i n g ö v e r t i d
	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	2022	50 %	49 %	49 %	
	Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	2022			5 %	
	Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel (%)	2023	63 %	67 %	65	
	Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utred-	2022	84	81	82	

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	J ä m f ö r e l l e s t ö v e r t e s t a d
	ning eller insats, andel (%)					
	Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2022	85	79	81	
 	Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2022	79 %	76 %	77	
 	Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	2022			1109	
 	Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2022			3 873	
	Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv	2023			5	

Möjliggöra en aktiv fritid

Strategisk riktning

Nämnden för arbete och välfärd ska verka för en meningsfull vardag för den enskilde i samhället, i samverkan med civilsamhället, vilket omfattar såväl sysselsättning som hälsofrämjande insatser. Mötesplatser där människor från olika delar av samhället träffas skapar gemenskap. Genom satsningar på rörelse och delaktighet på lika villkor i hela kommunen skapas förutsättningar för ett jämlikt samhälle. Ett utökat sommarlovskort möjliggör för högstadie- och gymnasieungdomar att ta sig mellan aktiviteter och mötesplatser och underlättar för ungdomar att ta sig till ett sommarjobb.

Växjö kommun satsar på breddad verksamhet och delaktighet med avseende på kultur, läsfrämjande, demokrati och yttrandefrihet. Med särskilt fokus på barn och unga görs insatser för att lyfta frågor om demokrati och yttrandefrihet.

Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Satsningar på rörelse och delaktighet på lika villkor i hela kommunen	2,5 mkr (KoF)	Grönt och hälsosamt
	Fortsätt att sprida kunskap för att bekämpa antisemitism, islamofobi, rasism och annan diskriminering av individer och grupper i vårt samhälle	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande Tryggt och tillitsfullt Växande och inkluderande

I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar

Styra och stödja för en hållbar utveckling

En framgångsrik omställning förutsätter att alla invånare, företag och besökare ges så goda förutsättningar som möjligt att leva sina liv utan att slita på planeten. Det ska vara lätt att delta i och bidra till en hållbar utveckling. För att begränsa klimatförändringarna behöver Växjö kommun minska sitt klimatavtryck. Utsläpp från transporter orsakar Växjö kommuns största direkta klimatutsläpp. Därför behöver nämnden för arbete och välfärd bland annat öka transporteffektiviteten och ge bästa möjliga förutsättningar för nyttjande av förnybara bränslen, cykel- och kollektivtrafik. Alla förvaltningar och bolag ska arbeta efter ett hållbart inköpsbeteende.

Nämnden för arbete och välfärd sätter särskilt fokus på att barn och unga ska få inflytande över sina liv och möjlighet att delta i samhället. Barnperspektivet ska vara centralt i nämndens arbete. Barnbokslut ska införas i Växjö kommun. Barn och ungas hälsa ska kartläggas och insatser identifieras. Jämställdhetsintegrering ska utvecklas.

Arbetet med tidiga samordnade insatser ska fortsätta utvecklas genom olika metoder och strategier. Bland annat ska arbetet med föräldrastödsutbildningar, serviceinsatser och hembesöksprogram fortsätta för att tidigt fånga upp individer som är i behov av stöd. Samarbetet med Linnéuniversitet ska stärkas.

Nämnden för arbete och välfärd behöver ta krafttag för att samlas kring ungas situation, stärka deras möjligheter till delaktighet och förhindra att de hamnar i utanförskap, våld eller att de rekryteras till kriminalitet. Stöd ska ges till barn och unga och deras familjer. Det brottsförebyggande arbetet ska stärkas. Det görs bland annat genom att implementera kunskapsbaserade samverkansmetoder som SIG- sociala insatsgrupper och SSPF - samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid, samt genom att implementera skolsociala team i grundskolan. Nämnden ska arbeta aktivt med avhopparverksamhet.

Nämnden för arbete och välfärd ser ett ökat behov av och möjligheter kopplat till digitalisering. Det ska vara en självklar del i allt utvecklingsarbete, vilket också ökar den enskildes möjlighet till delaktighet och självständighet. För att klara välfärdens utmaningar ska nämnden verka för ökad tillgänglighet och samverkan tillsammans med andra aktörer, myndigheter och civilsamhället. Invånare i Växjö kommun ska möta en socialtjänst som är sammanhållen, tillgänglig och formad efter individens behov.

Barn och ungas välbefinnande ska vara gott

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Kartläggning och kraftsamling för barn och ungas hälsa	Inom ram	Grönt och hälsosamt

Be- slu- tad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveck- ling över tid	Jämförelse större stad
	LUPP, andel (%) som uppger att de mår ganska bra eller mycket bra.	2024				—	—
	LUPP, har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?	2024				—	—
	Trångboddhet i flerbo- stadshus, enligt norm 2, andel (%)	2022	13	15	14	→	●

Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Stärk arbetet med brottsförebyggande insatser riktade mot yngre	1 mkr	Tryggt och tillitsfullt

Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Utökad digitalisering	Effektivisering 0,5 mkr	Växande och inkluderande
	Renodla och effektivisera lokalutnyttjande	Effektivisering 3 mkr	Växande och inkluderande
	Effektiv över head-organisation	Effektivisering 15,8 mkr	Växande och inkluderande

Personalpolitisk inriktning

Strategisk inriktning

Växjö kommun som arbetsgivare står inför flera utmaningar kopplat till arbetskraft, arbetsmiljö, jämställdhet, kompetensväxling och anpassningsbarhet. För att nå de personalpolitiska målen att ha friska medarbetare samt säkra kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor kommer nämnden för arbete och välfärd under året att fokusera på ett antal fokusområden och aktiviteter.

Rekryteringsbehovet är stort och kompetensförsörjningen behöver säkras både på kort och lång sikt. I praktiken innebär det att förvaltningen behöver säkerställa att medarbetare trivs och stannar kvar samtidigt som förvaltningen utvecklar sitt arbetsgivarvarumärke för att rekrytera nya medarbetare och utvecklar nya och effektiva arbetssätt. För att vara en attraktiv arbetsgivare kommer insatser att göras för att stimulera en ökad sysselsättningsgrad för medarbetare. Att utveckla möjligheterna att arbeta efter pensionsåldern skapar förutsättningar att behålla kompetent personal.

En vidareutveckling av lönekartläggningen för jämställda löner kan bidra till en god lönebildning som ökar attraktionskraften. Genom att följa upp och analysera resultatet av avgångsenkäten för medarbetare som avslutar sin anställning kan behov av åtgärder fångas upp. Personalklubben Dakapo kommer att utvecklas för att främja engagemang och sammanhållning hos Växjö kommuns medarbetare.

Genom det systematiska arbetsmiljöarbetet kan förvaltningen arbeta förebyggande och minska risken för skador och ohälsa. Förebyggande insatser i form av skyddsronder och riskobservationer är viktiga för att förhindra att tillbud och skador uppkommer.

En god arbetsmiljö genomsyras av tillitsbaserat ledarskap och psykologisk trygghet på arbetsplatsen. Trygghet och tillit är förutsättningar för väl fungerande arbetsgrupper och för att stimulera förändringsvilja och innovation i verksamheten. Under året implementeras en ny medarbetarenkät för att analysera medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljö och trivsel.

För att ge chefer förutsättningar för ett hållbart och gott ledarskap kommer Växjö kommuns ledarskapsutbildningar att ses över. En kartläggning av chefstätheten ska genomföras utifrån verksamhetens krav och komplexitet samt ur ett jämställdhetsperspektiv för att synliggöra eventuella skillnader.

Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

Beslutad av

Uppdrag

Finansiering

Uppdraget berör följande målbild/er
HV 2030

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Intensifiera arbetet med strategisk kompetensförsörjning	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande
	Möjliggör kompetensväxling vid behov	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande

Be-slutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin-nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
	Personalomsättning, procent (%)	2024				—	—

Växjö kommun har friska medarbetare

Be-slutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin-nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
	Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden (%)*	2023			4,6 %	↗	■

Ekonomi

Driftbudget exkl kapitalkostnader

Kommunfullmäktige har fastställt nämnden för arbete och välfärds budgetram för 2024 till 770,9 miljoner kronor inklusive tilläggsanslag för löner och förändring av PO-påslag.

I 2024 års budget har en förändring gjorts jämfört med tidigare år då driftbudgeten är beslutad i två delar. En del avser driftbudget exklusive kapitalkostnader och en del avser budget för kapitalkostnader. För nämnden för arbete och välfärd avser 770,9 miljoner kronor driftbudget exklusive kapitalkostnader.

För 2024 erhåller nämnden för arbete och välfärd resurstillskott om 21,6 miljoner kronor, varav 7,0 miljoner kronor avser demografisk utveckling och 9,4 miljoner kronor avser förändring av PO-påslag. Nämndens riktade tillskott uppgår till totalt 5,3 miljoner kronor vilka är fördelade enligt följande:

- 1,0 miljoner kronor för att stärka skolsocionomernas arbete med vårdnadshavares roll
- 1,0 miljoner kronor för att fortsätta använda Tallgården som mötesplats
- 0,8 miljoner kronor för att stärka det brottsförebyggande arbetet riktat mot yngre
- 0,3 miljoner kronor för att utveckla arbetet med den fria tiden för unga i Araby
- 2,2 miljoner kronor för kostnadsökning avseende verksamhetslokaler

Nämnden har beslutade effektiviseringar för 2024 om 2,2 miljoner kronor vilka är fördelade enligt följande:

- 0,015 miljoner kronor för utökad digitalisering
- 0,215 miljoner kronor för att renodla och effektivisera lokalutnyttjandet
- 2,0 miljoner kronor för att effektivisera overheadorganisation

I jämförelse med föregående år har budgetramen utökats med 10,0 miljoner bortsett från årliga tilläggsanslag för löner, entreprenad och förändring av PO-påslag.

Nämnden för arbete och välfärd bedriver verksamhet motsvarande 201,0 miljoner kronor med externa intäkter, utöver den budget som kommunfullmäktige tilldelat nämnden. Dessa erhålls främst från Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Skolverket samt Socialstyrelsen.

Kostnadsutvecklingen inom nämnden för arbete och välfärds verksamhetsområden har beaktats vid budgetarbetet. Dock är många faktorer som påverkar kostnadsutvecklingen osäkra och svårbedömda såsom boendekostnader, försörjningsstöd och externa placeringar. Utifrån riksnormsökningen motsvarande 8,7% och ökande arbetslöshet väntas ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd och utbetalt försörjningsstöd.

Nedanstående tabell visar budgetfördelningen till förvaltningens avdelningar/verksamheter. I budgetberäkningarna ingår justering till följd av demografiskt tillskott, resurstillskott samt effektiviseringskrav och omprioriteringar.

tkr	Intäktsbudget 2024	Kostnadsbudget 2024	Nettobudget 2024	Nettobudget 2023*
Politisk verksamhet	0	-2 973	-2 973	-2 973
Förvaltningsövergr	11 000	-26 328	-14 328	-16 048
Avd Stöd och utveckling	0	-22 566	-22 566	-21 765
Avd Arbete och lärande	125 000	-361 611	-236 611	-235 442
Avd Barn och familj	30 000	-252 254	-222 254	-209 222
Avd Vuxna	35 000	-272 179	-272 179	-262 919
Summa	201 000	-937 911	-770 911	-748 369

* Nettobudget för 2023 inkluderar även kapitalkostnadsbudget.

Driftbudget kapitalkostnader

Kommunfullmäktige har fastställt nämndens driftbudget för kapitalkostnader till 0 miljoner kronor för åren 2024 till 2026. I beslutad budget redovisas belopp för kapitalkostnaderna i miljontals kronor medan tabellen nedan visar belopp i tusentals kronor.

Kapitalkostnader avser kostnader för internränta och avskrivningar vilka fördelats till nämndens verksamhetsområden som berörs av dessa kostnader.

För investeringar som färdigställs och aktiveras under verksamhetsåret kompenseras nämnden genom tillskott till verksamhetens kapitalkostnadsbudget.

tkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Beslut enl KF	-399	0	0
Aktiverade efter beslut KF	0	0	0
Summa*	-399	0	0

* Kapitalkostnader avseende investeringar aktiverade till och med 2023-12-31

Investeringsbudget

Kommunfullmäktige har fastställt nämndens investeringsbudget till 1,0 miljoner kronor för åren 2024 och 2025. Investeringar inom nämndens ansvarsområde avser främst inventarier till lokaler. För året 2024 planeras det för investeringar i inventarier främst rörande anpassningar av arbetsmiljö efter samlokalisering.

Investeringsbudget

	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
tkr			
Beslut enl KF	-1 000	-1 000	0
Summa	-1 000	-1 000	0

Finanspolitisk inriktning

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning.